Dritter Abschnitt.

Durchaus historisch zuverlässige Periode.

Nachdem König Christian V seinem königlichen Vater den 19ten Februar 1670 in der Regierung gefolgt war, schlug er sofort in demselben Jahre, den 24sten Juni, nämlich bei seiner Krönung, den dänischen Staatsminister, Reichsgrafen Anton Baron v. Altenburg, Herrn zu Knipphausen, Varel und Dorwerth, zum Ritter vom Elephanten, und wiederholte diese Handlung sehr oft.

Unterm 1sten December 1693 aber erneuerte er gedachten Orden ganz und gar, und gab ihm neue Statuten; diese liegen noch in diesem Augenblick als geltend vor, ohne eine Veränderung erlitten zu haben, und die Vorrede zu derselben sagt deutlich, daß früher schon Statuten dieses Ordens existent gewesen, wie sie denn auch ferner beweis't, wie hoch derselbe zu jener Zeit schon hinsichtlich seines Alters in Ansehn stand; sie sagt, daß er seit undenklichen Zeiten im Reiche florirt habe. Da nun aber diese Statuten alles Geschichtliche seit der Zeit ihrer Errichtung bis auf diesen Augenblick enthalten, so habe ich es am zweckmäßigsten gefunden, dieselben hier, correkt nach dem Originale im königlichen Ordens-Capitel entnommen, mitzutheilen.

Vi Christian den Femte, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Wenders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst; Giøre alle vitterligt, at, saasom

Nos Christinaus Qvintus, Dei Gratiâ, Rex Daniæ, Norvegiæ, Vandalorum Gothorumq;, Dux Slesvici, Holsatiæ, Stormariæ; Comes in Oldenburg & Delmenhorst; Palam testamus, & universis ac singulis notum

de Gamle meget fornufteligen altid have været betænkt paa, hvorledis de kunde belønnis, som deris Dyd og Mandighed frem for andre merckelig loed sinne, og der over have indrettet adskillige Ære-Trapper, paa hvilke en hver efter sin Fortieniste skulde ophøjes; Da bør Ridder-Ordenen med ald Billighed at have sit Stæd paa den fornemmeste der af, eftersom der ved Dydens Exempel sættis en hver klarligen for Øyne, og mand ved det udvortis Tegn kand see og kiende, at den, som i saa maader er bleven eragtet værdig, udi store Herrers og kronede Hoveders Omgængelse at antagis, maa sligt ej uden hjøe og berømmelige Aarsager have fortient; Andre derved ogsaa opmuntris til at træde i saadannis Fodspor, og naar de see Belønningen for Øjnene, at løbe med saa meget dis større Iver paa Banen, som de veed, at Belønningen er dennem vis, naar de have opnaaet Maalet; Foruden at store Herrer og kronede Hoveder imellem sig selv indbyrdis, den Eene til fortroelig Enighed og oprigtig Venskab ved dette Middel til den Anden forbindis; Saa have fremfarne Konger i Danmark, saa-

facimus, Qvòd, qvemadmodum veteres providâ semper meditatione considerantes, qvâ ratione compensari possent eorum merita, qvi virtutem animiq; fortitudinem notabiliter præ aliis exserèrent, varios honoris gradus constituerunt, ut per eos unusqvisq; pro meritus ad gloriam ascenderet; Qwos inter primus jure collocatur Eqvestris Ordo, qvô Virtutum exempla singulis manifestè ante oculos ponuntur externoq; illò signò clarè satis docetur, ei, qvi tali modo dignus judicatus est, ut in Potentum Principum Coronatorumq; Capitum familiaritem admittatur, istum honorem propter ingentia gloriosaq; merita contigisse; Qvin & alii eô ipsô magis stimulantur, ut tantorum virorum vestigiis insistant, visôq; præ oculis praemiô, tantò majori ardore in curriculo versentur, qvantò certius, tactâ metâ, brabeum sibi polliceri qveant; Accedit, qvod Principes Coronisq; fulgentia capita per hunc interpretem ad concordem fiduciam ac sinceram amicitiam mutuò inter sese obligentur; Ita & prisci Danorum Reges hæc

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dant og grundeligen overveyet og betragtet, og til den Ende for utænkelige Tider indstiftet denne ypperligste Ridder-Orden af Elefanten, som siden hos alle Potentater og Herrer haver været i stor Ære og Anseende.

Som Vi og udi særdelished ville lade os være angelegen, at den ey alleene kan blive ved den sædvanlige Værdighed som den stedse haver været, men endog den endnu Tid efter anden udi større Agt og Anseelse at bringe; Saa have Vi allernaadigst for godt befunden, de den tilhørende og af Alders Tid af adskillige Konger igien forandrede Love og Stiftelser for Os at tage, Og, efter at Vi dennem med flid have ladet igiennemsee, og deraf udelukt, hvis ey med disse Tider, og Voris reene og puure Evangeliske Lærdom vel kunde overeens komme, dennem saaledis at fornye, forandre og forbedre, som følger:

omnia prudentissimè perpendentes ante immensium tempus Nobilissimum Ordinem Eqvestrem Elephantinum in eundem finem instituerunt, qvem Reges & Principes singulos summò in honore ac veneratione semper habuisse constat.

Nobis itaq; præcipuam gerentibus curam, ut prædicto ordini non solùm consveta, qvam semper obtinuit, reverentia servetur, sed & major indies accrescat dignitas, clementissimè placuit, memorati Ordinis Legum & Statutorum longò temporis intervallò per varios Reges variè immutatorum curam suscipere, qvæ summâ diligentiâ jussu nostrò revisa, exclusis omnibus cum his temporibus nostrâp; purâ & integrâ Religione Evangelicâ minus convenientibus, pro ut seqvitur, renovare, immutare & adangere visum est.

1.

Ville Vi og Voris Kongelige Arve-Successorer udi Regieringen, Konger i Danmark og Norge, alleene være, kaldis og forblive denne ypperligste Ordens Eenevolds-Herre.

1.

Nos solùm nostrosq; in Solió Regali Haereditarios Successores, Daniæ & Norwegiæ Reges, Supremos Nobilissimi hujus Ordinis Dominus esse, fore & nuncupari volumus

2.

Ridderne udi denne ypperligste Orden, skulle være Tredive i Tallet, under hvilket Tal Ordens-Herren eller hans Sønner, ey ere med beregnede, saasom de ere baarne Riddere af denne ypperligste Orden.

2.

Nobilissimi hujus Ordinis Eqvites trigintanumerô sunto, praeter Ordinis Dominum ejusq; Filios, qvi prædictô numerô non includantur, ut pote Nobilissimi hujus Ordinis nati Eqvites.

3.

Den som maa antagis i denne ypperligste Ridder-Orden, skal være over sine Tredive Aar, med mindre det er Ordens-Herrens Blods-Forvandte eller hans Naturlige Sønner, hvilke maa antagis der udi, naar de ere Tyve Aar gamle.

3.

Nemini Nobilissimum hunc ordinem ingredi liceat, qvi trigesimum ætatis annum supergressus non fuerit, exceptis Ordinis Domini Consangvineis Filiisq; naturalibus, qvi, completis viginti annis, admitti possunt.

4.

De, som antagis i denne ypperligste Ridder-Orden, skulle daglig bære paa deres høyre Side en Elefant af puurt Guld, hvid émailleret, havendis et Vagt-Taarn paa Ryggen, og en Morian med en Piil i Haanden, siddendis neden for Taarnet paa Halsen, og paa Siden et Kaars af Diamanter udi et blaat Silkebaand, som skal hænge over deris venstre Axel; Og skulle de bære paa den venstre Side af deris Kiortel for Brystet en af Sølv bordyret Stierne af Otte Straaler, og udi det Middelste af Stiernen et bordyret Sølv-Kaars udi en rød Fløyels Grund, saaledis som efterfølgende Afritzninger det udviser.

(Siehe Tafel Nr. 4).

4.

Nobilissimi hujus Ordinis Socios dextrô latere qvotidie gestare volumus Elephantem purô constantem aurô, albôq; pictum encaustô, qui dorsô castellum, collô Æthiopem saggittam manu tenentem, sedentemq; ad radicem Castelli, atq; latere crucem adamantinam feret; Elephantem sustinebit fascia serica coloris cærulii ex sinistrô dependens humerô. Tunicæ autem sinistrum, qvà pectus tegit, stella ornabit argentea acu picta, octo constans radiis, in cujus mediô erit crux argentea acu picta, rubro villosi serici plano innitens, sicut seqventes figuræ ostendunt:

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

5.

Udi Forsamlingens Høytid, naar Ridderne ere klædde i deres Høytidelige Dragt, skulle de bære om deris Hals oven omkring Kappens Klappe en Kiede, bestaaende af Elefanter og Vagt-Taarne af Guld; Hver Elefant haver et blaat émailleret Dekken paa med Guld-Fryndtzer om, hvorpaa staaer et Latinsk D af Guld, som betyder Dacia; Imellem tvende Elefanters Næser, som vende mod hinanden, hænger et Vagt-Taarn, saa ogsaa imellem tvende Elefanters Rumper, som og vende mod hin anden, efter den Aftegning, som her efter findis. Og naar de bære bemeldte Kiede, da skal Ridder-Ordenen udi en liden Kiede hænge paa tvende Elefanters Næser midt for Brystet; Og skal Elefanterne og Vagt-Taarnene være af den Størrelse, som her efter inden udi Kieden findis.

(Siehe Tafel Nr. 5).

5.

Congregationis festô Eqvites solennem habitum induti torqvem aureum gestare debent, qvi collari Togæ superimpositus gestantis collum vinciet, constabitq; ex Elephantis & Castellis aureis; singuli Elephantes stragulum ferent Cæruleô pictum encaustô aureisq; circumdatum segmentis, cui ex aurô inducetur D. Latinum vocem (Dacia) denotans; Bini Elephantes, proboscides sibi invicem obvertentes, Castellô unô concatenabuntur, binisq; Elephantorum caudis mutuô sibi oppositis itidem Castellum unum internectetur, formâ, qvæ hìc depicta conspicitur; Et, cùm prædictum torqvem gestant, Insigne hujus Ordinis de duorum Elephantorum proboscidibus parvulâ catenâ annexum in mediô pectoris pendebit, Eruntq; Elephanti ac Castella eâ Magnitudine, qvæ in mediô circuli repræsentatur.

6.

Ordens-Herrens Dragt er denne:

En Trøye og opskiortede Buxer af hvit Sølv-stycke, besatt i Sømmene med Guldsnore; Perle-farvede Silke-Strømper med Guld bordyrede Knæbaand, een Romansk Casquet, overtrocken med sort Floyel, med hvide Feire paa og en sort Aigrette; Ridder-Kappen af Karmesinrødt Floyel, underfoeret med hvit udhugget Atlask; Den skal

6.

Ordinis Domino hujusmodi est habitus:

Thorax braccæq; succinctæ ex albô panno, cui argentum intextum est, cum tæniis aureis suturas celantibus. Tibialia ex sericô Margaritarum immitantia Colorem, cum periscelidibus aurejs acu pictis. Pileus Romanus villosô nigri Coloris velatus, ac plumis albis Cristâq; nigra insignis. Toga è villosô coccinei Coloris, densôq; ac splendenti se-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

have et langt Sleb, og en breed Klappe oven omkring Halsen, der til en Rand for need og runden om, altsammen af bemelte udhuggede Atlask. Stiernen, som i den Fierde Artickel ommeldis, bør være dobbelt saa stoer paa Kappen, som den ellers dagligen paa Kiortelen bæris, og heftis paa den venstre Side der af; Forneed fra Halsen hænge tvende store Guld-Litzer, som gaaer ned til Jorden med en Qvast paa hver Ende; Altsammen paa den Maade, som her efter findes betegnet.

(Siehe Tafel Nr. 6).

Lige saadan er alle de andre Ridderis Dragt, undtagen:

1.

At deris Trøje og Burer ere af hvit Silcke-Tobin med Guld-Blommer udi.

2

Paa Hatten bære de hvide og røde Fejre med en hvid Aigrette.

3.

De tvende Litzer med Qvaster paa, som hænge for need fra Halsen af deris Kapper, ere af Guld og Karmesin-rødt Silcke.

4.

Førstelige Personer alleene, have langt Sleb paa deris Kapper, med alle andre Riddere deris Sleb er ganske kort.

ricô albi coloris & perforatô suffulta, Cui longum erit syrma, amplum circa humeros Collare, limbursq; Oras Ejusdem summas atq; imas circumqvâqve ambiens, Omnia è prædictô albô & perforatô sericô. Stella, bujus mentio articulô 4to. facta est, duplo major hìc erit illâ, qvam Tunica præfert, sinistræq; Togæ parti annectetur; Anterius de pectore binæ versus terram propendent chordæ ex aurô contextæ, in fasciculum utrinq; definentes; Omnia eâ formâ, qvâ inferius expressa conspiciuntur.

Consimilis est huic Eqvitum Reliqvorum omnium habitus, exceptô qvòd.

1.

Thorax braccæq; Eorum ex albô sericô aureis flojibus distinctô confectæ sint.

2.

Pileus plumis albis Rubrisq cum niveâ Cristâ ornetur.

3.

Binæ illæ de anteriori togæ parte supernè dependentes chordæ cum fasciculis suis ex aurô coccineiq; coloris sericô sint contextæ.

4.

Soli Principes longiori syrmate, Eqvites reliqvi omnes brevissimô utuntur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

7.

Ordens = Brødrene skulle, saa længe de leve, føre under deris egit Vaaben Ordenens Tegn, som er Elefanten, hængendis enten i Ordens = Kieden, eller i det blaae Baand, saaledis som her hos findis, til et Kiende=Tegn for alle Mand, at de ere Brødre af Ordenen:

(Siehe Tafel Nr. 7).

7.

Ordinis Socii sub Insignibus suis gentilitiis Ordinis tesseram, nempe Elephantem de torqve Ordinis cæruleâve ejusdem fasciâ pendulum, modô infra pictô, qvandiu vivunt, præferre tenentur, ut omnibus palam fiat, illos Ordinis hujus Socios esse.

8.

Alle De, som i denne ypperligste Orden antagis, skulle være forbundne til, at forfægte Ordens=Herren, Kongen i Danmarck og Norge, Hans Høyheder, Respect og Herredømme, til at forsvare Guds Ords Tienere og den sande Evangeliske Religion, at antage sig de fattige Enker og Faderløse, og at gjøre og befordre alt det, som kan geraade til Guds Ære og denne ypperligste Ordens Værdighed, og at efterkomme disse Ordens=Stiftelser i alle deris Ord, Clausuler og Puncter.

8.

Unusqvisq; qvi in Nobilissimum huncce Ordinem admittitur, pro Ordinis Domini, Daniæ & Norvegiæ Regis, juribus Majestatis, gloriâ & Regnis propugnet, verbi Dei Ministros veramq; Evangelicam Religionem defendat, pauperes, viduas & Orphanos protegat, Dei gloriam Nobilissimiq; hujus Ordinis dignitatem summô conamine promoveat, omniaq; & singula horum Ordinis statutorum verba, clausulas & puncta observet.

9.

Enhver Ordens = Broder skal, saa snart hand i Ordenen er antaget, meddelis under Ordens=Herrens Haand og Ordenens Segl et aabet Ridder = Brev paa Latiu, til en Bevjs, paa hvad Tjd hand i Ordenen er antagen.

9.

Unicuiq; Ordinis Socio in Ordinem recens recepto Diploma, qvale hujus Nobilissimi Ordinis Eqvitibus dari solet, latinâ confectum lingvâ, Ordinisq; Domini manu & Sigillô Ordinis munitum tradi volumus, unde, qvô tempore Ordini sit inscriptus constare possit.

10.

Der skal være et Ordens=Segl, paa hvis eene Side skal staae Or=

10.

Volumus etiam Nobilissimum hunc Ordinem Sigillum habere peculiare,

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dens-Herrens, Kongen af Danmark og Norge, hans Vaaben, og om Vaabenet være bundet Ridder-Baandet, paa hvicket Ordens-Kieden ligger, hvorfra allernederst ved Vaabenet hænger Elefanten med sin Rystning; Paa den anden Side staaer en Elefant, ligesom udi den Fierde Artikel er beskreven, staaendis paa en grøn Grund; Oven ved Taarnet staaer Ordenens Tancke-Sprog, som er:

MAGNANIMI PRETIUM.

Og runden om i den yderste Kant staarr disse Ord:

Magnum Sigillum Nobilissimi Ordinis Elephantini.

Saaledis, som efterfølgende Afritzning det udviser:

(Siehe Tafel Nr. 8).

cujus unum latus præferet Ordinis Domini, Daniæ & Norvegiæ Regis, Insignia, qvæ fascia illa Eqvestris, eiq; superimpositus Ordinis Torqves circum cingent; Infra Insignia de prædictâ fasciâ pendebit Elephas suô instructus apparatu. Alterum verò Sigilli latus Elephantem repræsentabit, prout articulô qvartô describitur, expressum, campoq; insistentem viridi; supra Castellum extabit Ordinis Symbolum, videlicet, MAGNANIMI PRETIUM. Inq; circuitu ad exteriorem Sigilli oram, hæc verba: MAGNUM SIGILLUM NOBILISSIMI ORDIMIS ELEPHANTINI, sicut in seqventi videri est Figurâ.

Samme Segl skal tryckis udi rødt Vox, indsluttet udi en rund Elfenbeens-Eske, som skal hænge udi en Snor af Guld og Karmesinrødt Silcke.

Hoc ipsum Sigillum rubræ ceræ impressum pyxidi includetur eburneæ circularis formæ, ac tæniæ ex aurô coccineiq; coloris sericô contextæ alligabitur.

11.

Skal her efter alleene i denne ypperligste Ordens Selskal antagis fremmede Potentater og Herrer af den Evangeliske Religion, Ordens-Herrens Geheimeste Raad, høyeste Ministri, Generals Personer og Riddere af Dannebrog, med saa skiel de ere af den Evangeliske Religion, og Ordens Herren til Tieneste, enten i Krigen eller andre Maader, have saaledis givet deris Tapperhed og Troskab til-

11.

Nobilissimi hujus Ordinis societati posthac tantùm inscribentur Regis & Principes Extranei, Evangelicam Religionem profitentes, Ordinis Domini intimi Consiliarii, summi Ministri, præcipui militiæ Præfecti, Ordinisq; Dannebrogici Eqvites; provisô tamen, qvôd sint Religionis Evangelicæ, atq; in Ordinis Domini commodum bellicis rebus aliôvé modô virtutem suam & fidelitatem adeô declaraverint, ut universo mundo &

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

kiende, at den ganske Verden tillige med Ordens-Brødrene skinbarligen kand kiende, og Ordens-Herren self eragte Dennem værdige, i dette ypperligste Ordens-Selskab at annammis.

Ordinis Sociis manifestè appareat, Ipseq; Ordinis Dominus judicet, illos dignos esse, qvi in eminentissimi hujus Ordinis societatem admittantur.

12.

Naar det bliver Ordens-Herren vitterligt, at der er nogen Ordens-Plads ledig, vil hand lade de næste Ordens-Brødre tilsige en vis Tid og Stæd at møde, for at foreslaae en anden Person, som kand være værd, denne ledige Orden-Plads at beklæde.

12.

Ordinis Dominus, compertô, locum aliqvem in Ordinis societate vacare, proximos Ordinis socios convocabit, ut loco & tempore definitis compareant ac de alicujus personâ deliberent, qvi dignus sit, vacantem in Ordine locum occupare.

13.

Hvilcke Ordens-Brødre skulle foreslaae en Mand, som de udi deris Samvittighed formeene, med hans Dyd at have fortient, i dette ypperligste Ordens-Selskab at annammis, og ey for Villie eller Venskab, Slægt eller Frendeskab foreslaae nogen anden, end som meldt er, og til den Ende indgive nogle Navne under deris Haand og Segl til Ordens-Herren, hvilcken, enten af de foreslagne, eller andre, efter eget Behag antager.

13.

Dicti Ordinis socii Virum proponent, qvem Virtute suâ in Nobilissimi hujus Ordinis societate locum meruisse sincerâ mente judicent, nec de ullô, nisi tam benè meritô, amicitiâ vel Cognatione inducti consilium dabunt; Et in hunc finem aliqvot Virorum Nomina chartæ inscribant, eaq; sub manibus suis & sigillis Ordinis Domino præsentent, ut ex propositis aliisvé ex propriô aébitriô aliqvem eligat.

14.

En hver, som i denne ypperligste Ridder-Orden antagis, skal tilforn være Ridder af Dannebrog; Hænder det sig, at Nogen der til bliver nævnt, som samme Orden forud ey haver, da skal hand den uden nogen offentlig Ceremonie annamme, Otte Dage førend hand Elefanten

14.

Nemo in Nobilissimum hunc Ordinem recipietur, qvi Ordinis Dannebrogici Eqves antea non fuerit creatus; Si contingat, ut Ordini huic nominatum destinetur, qvi illius antehac nondum fuit particeps, absqve ullâ solenni Ceremoniâ eundem suscipiet octo ante dies quam Elephantinem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

bekommer; Og, naar hand da i denne ypperligste Orden indtræder, qvitterer hand forberørte Orden af Dannebrog, og leverer den til Ordens-Secretereren imod hans Qvittering.

adispiscatur Cùm autem in hunc admittitur, Ordinis Dannebrogici Insigne deponere, illudqve Ordinis Secretario, Apochâ Ejus mutuò receptâ, tradere tenetur.

15.

Naar nogen med Ceremonie skal gjøres til Ridder, da skal dermed forholdis efter Ordens-Ceremonialet.

15.

Qvando solenni cum Ceremoniâ aliqvis Eqvues creari debet, juxta Ceremonialem hujus Ordigis ritum agere conveniet.

16.

Alle Dem, som i denne ypperligste Orden ere antagne, givis af Ordens-Herren, naar hand dem tilskriver, den Titel af Herre.

16.

Omnis in Nobilissimum hunc Ordinem receptus ab Ordinis Dominô, cùm ad eum scribat, Domini titulô compellabitur.

17.

Naar nogen af Ordens-Herrens Undersaatter i dette ypperligste Ordens-Selskab er kommen, skal hand være forbunden til, alle andre Ordener, som han kunde være benaadet med, at aflegge, og bære denne alleene.

17.

Omnis Ordinis Domini subditus in Nobilissimi hujus Ordinis societatem receptus qvemvis alium Ordinem, si fortè qvem habuerit, deponere atq; hunc solum gestare tenetur.

18.

En hver, som efter denne Dag antagis i dette ypperligste Ordens-Selskab, skal være forbunden, derefter aldrig at annamme eller bære nogen anden Orden, end Elefanten, saa fremt Ordens-Herren icke derudi samtycker; Dog skal den, som dislige Samtycke og Tilladelse af Ordens-Herren bekommet haver, være forpligtet til, naar hand i Ordens-Herrens Riger og Lande sig opholder, at aflegge ald anden Orden, som hand af nogen anden Ordens-Herre kunde være benaadet med, og bære denne allene.

18.

Qvicunq; in Nobilissimi hujus Ordinis societatem posthàc intrommittitur, nullum alium in posterum suscipere, aut præ se ferre Ordinem tenebitur, si Ordinis Dominus hâc in re non consentiat; Qvi autem ab Ordinis Dominô consensum hunc ac licentiam impetravit, dum in Regnis Regionibusq; Ordinis Domino subjectis moratur, alios illos Ordinis ab aliô qvôcunq; Ordinum Dominô in se collatos deponere et hunc solummodo gestare tenetur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

19.

Den som af Ordens-Herren bliver værdiget til at komme i dette ypperligste Ordens-Selskab, hannem skal en rigtig Gienpart af Ordenens Secreterer paategnet, og under Ordenens Segl af Ordens-Stiftelserne leveris.

19.

Unusqvisq; in Nobilissimum hunc Ordinem receptus ab Ordinis Secretariò accipiet Ordinis legum apographum fideliter cum Originali collatum Ordinisq; Sigillò, & Ordinis Secretarii subscriptione Roboratum.

20.

Skal Den, som af Ordens-Herren er antagen til Ridder, levere til Ordens-Secretereren sit Vaaben, afmalet med sine rette Farver og hosføyede Tanke-Sprog, eller Symbolum, som siden paa en Plade, giort som et Skjold, efter den ordinerede Storrelse, skal afmalis, og til hans Ære i Ordens-Kapellet paa Frederichsborg over hans Stadeophængis.

20.

Is, qvi ab Ordinis Dominò Eqves constitutus est, Secretario Ordinis Insignia sua gentilitia vivis suis Coloribus depicta, ut & Symbolum suum, tradet, qvæ omnia in æneà præscriptæ magnitudinis & in formam clypei fabricatà laminà deinceps depingentur, atq; in sacellò Ordinis, qvod Fridericoburgi est, supra sedem Eqvitis in ipsius honorem suspendentnr.

21.

Hver Ridder skal tilleggis et Stade i Kapellet paa Frederichsborg, Og skal Ordens-Herrens Stade være midt for, og de andre Ridderis Stader paa begge Sider af Ordens-Herrens, hvilcke Stader de paa Forsamlingens Høytid der beklæde.

21.

Unicuiq Eqvitum in sacellò Fridericoburgensi certa assignetur sedes; Ordinis Domini sedes in mediò erit, & ab utroq; latere reliqvorum Eqvitum sedes, qvibus festò Congregationis insidere debent.

22.

Og, paadet ingen Trette skal komme imellem Ordens-Brødrene om Høyheden, saa skal en hver Ordens-Broder i alle Ordenens Samqvemme have Sæde og Gang, ligesom hand er kommen i Ordenen til; Og, om fleere paa een Dag bleve antagne der udi, da nyder den altid den øverste Plads, som

22.

Et autem inter Ordinis socios nulla de Præcedentiâ oriri possit controversia, Unusqvisq; Ordinis socius in omnibus Ordinis Conventibus eò ordine sedeat & procedat, qvò Ordinis societati insertus est; Et, si plures eòdem die Ordine fuerint investiti, ille semper superiorem obtineat locum, qvi ab Ordinis Dominò

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ordenen først af Ordens-Herren haver bekommet; Dog gioris den Forskiel derpaa, at Kur-Førster imellem dem, Førstelige Personer imellem dem, og andre Riddere indbyrdis dette saaledis i Agt tage, og at Kur-Førster og Førstelige Personer beholde altid de øverste stæder over alle andre Riddere udi Ordens-Kapellet.

Insigne Ordinis primus accepit; hôc tamen habitô discrimine, qvòd Electores inter se, Principes inter se, & alii Eqvites inter se hoc ità observent, & qvòd Electores & post eos Principes omnes superiora præ omnibus aliis Eqvitibus loca obtineant.

23.

Forsamlingens-Høytid, skal holdis paa Frederichsborg een gang om Aaret paa Tredie Pintze-Dag, og skulle da alle tilstæde-værende Riddere af Elefanten i deris Ridderlige Dragt gaae fra det ordinerede Gemack til Ordens-Kapellet i den Orden, som her efter skal sigis, og der beklæde deris Stader, høre Høymesse, og der fra igien gaae til det samme Gemack, og der forblive, ind til de blive kaldede til Tafel, hvor de og i deris fulde Ridder-Dragt skulde møde; Den Dag spiser Ordens-Herren med sine Ordens-Brødre, og haver iligemaade sin fulde Ridder-Dragt paa. Derforuden skulle alle tilstæde-værende Riddere Tre Dage om Aaret, nemlig Tredie Juledag, Tredie Paaskedag og Ordens-Herrens Fødsels-Dag udi deris ordinarie Klæder, i stæden for det blaa Baand, bære Ordens Kieden med underhængende Elefant.

23.

Congregationis Testum Fridericoburgi qvotannis celebretur tertiô Pentecostes Omnesq; Ordinis Elephantini Eqvites, qvotqvot adsunt, hôc die habitum Eqvestrem induti à destinatô conclavi ad sacellum Ordinis eô, qvi inferiùs explicabitur, ordine procedant, sedes suas occupent, sacra antemeridiana audiant, his finitis, in idem Conclave sese conferant, ibiq; maneant, donec ad mensam accersantur, ubi integrô Eqvestri habitu vestiti assidere debent; Eôdem etiam die Dominus Ordinis integrum suum habitum Eqvestrem indutus cum Ordinis sociis discumbet; Præterea omnes, qvi absunt, Eqvites tribus annuatim diebus, nempe tertiô Natalis Christi, tertiô Pascatos, & Natali Ordinis Domini die Torqvem Ordinis cum Elephantô inde pendulô, locô fasciæ Cæruleæ, solitas induti vestes gestare debent.

24.

Prædicken og Tienisten for Alteret skal samme Dag forrettes af Ordens-Herrens Confessionario, og skal,

24.

Sacram Concionem, resq; coram Altani divinas eodem die peragat Ordinis Domini Confessionarius, qvi-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

efter Tienisten er endt, ved en Ordens-Broder eller Ridder af Dannebrog udi Kircken holdis en Tale til Ordens-Herrens Ære og Ordenens Berømmelse.

bus omnibus finitis, unus Ordinis sociorum, vel Ordinis Dannebrogici Eqvitum, in Ordinis Domini gloriam & Ordinis laudem Orationem intra templum habeat.

25.

I Gangen, som skeer fra det ordinerede Gemak til Capellet, og fra Capellet igien til bemelte Gemack, følgis denne Orden: Først gaar Ordenens tvende Herolder i deris Herolds-Dragt; Næst dem gaaer Ceremonie-Mesteren og Secretereren af Ordenen, klædde udi den Dragt, som i den 40de Artikel ommeldis; Efter dem gaae Ridderne af Dannebrog, Par-viis, og, om de ere ulige i Tallet, da tre udi det første Led, klædde i deris ordinarie Klæder med deris Ordens-Kiede.

Dernæst følge Ordens-Brødrene Par-viis efter den Rang, som i den 22de Artikel er anført; Efter dem gaae Ordens-Herrens yngre Sønner, parrede, om de ere tvende, eller alleene, om der er ickun Een; Saa følger Ordens-Herrens ældste Søn alleene; Og have alle disse den Dragt paa, som i den Siette Artikel omtalt er.

Dernæst gaar Kongens Ober-Hofmarskalck med sin Marskalks-Stav i Haanden, og med trende Radder røde og gule Fejre paa Hatten, som ey studtze; Udi Over-Hof-Marskalkens Fraværelse gaaer

25.

Processus à constitutô conclavi ad sacellum, & iterum à sacello ad prædictum conclave faciendus hôc ordine fiat: Primò bini Ordinis Præcones habitum ipsis assignatum induti procedant; his proximi Ceremoniarum Magister & Ordinis Secretarius progrediantur eô vestiti amictu, qvi Art: 40mô. describitur.

Seqantur Ordinis Dannebrogici Eqvites vestimentis solitis cum torqve Ordinis induti & duo simul incedentes; impari autem si fuerint numerô, tres primô ordine; Post hos Ordinis hujus socii duo simul procedant eô ordine, qvem Art: 22us. exhibet; hos excipiant Ordinis Domini juniores natu filii, duo simul, si tot absint, solus autem, si unicus modò exstet; hinc Ordinis Domini primogenitus Filius solus progrediatur, omnesq; Recensiti habitum 6to. Art: definitum gestent.

Deinde Regis Supremus Aulæ Mareschallus baculum officii manu præferens incedit, Pileum ipsius rubræ & flavæ jacentes plumæ tripliciserie condecorent; &, absente supremô Aulæ Mareschallô, vicem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

i hans stæd Kongens Over-Kammer-Junker.

Allersidst bæris af Fire Kammer-Herrer en rød Floyels Himmel, hvor under Ordens-Herren gaar alleene, klæd som i den Siette Artikel er anført, og den ældste tilstædeværende Kammer-Herre bærer Slæbet paa hans Kappe; Paa begge Sider af Himmelen gaaer Fire Riddere af Dannebrog, som Ordens-Herren dertil udvælger, for at komme forbemeldte Fire Kammer-Herrer til Hiælp, Og runden omkring gaar Trabanter-Guarden; Efter Ordens-Herren gaae alle hans høye Betiente, som hand dertil vil bruge, i fleng og uden nogen Rang.

ejus supremus Cubicularius impleat.

Ultimo à qvatuor Cubiculi præfectis Rubrum Umbraculum e villosô sericô factum gestatur, sub qvô Ordinis Dominus solus ingreditur, vestitus prout in 6to habetur Art:; Syrma togæ ipsius à seniori in Officiô Cubiculi Præfectô tunc præsente sublevatur; Utrumq; Umbraculi latus muniunt qvatuor Ordinis Dannebrogici Eqvites ab Ordinis Dominô ad hoc destinati, qvi prædictis qvatuor Cubiculi Præfectis adjumento esse debent; hos omnes satellites Regii cingunt, & post Ordinis Dominum seqvuntur omnes, qvos seqvi vult, supremi Ministri, nullô certô ordine observatô.

26.

Naar Forsamlingens Høytid er endt i Kapellet, og Ordens-Brødrene igien er sammenkomne paa det ordinerede Gemack, skal Secretereren for Ordens-Herren tilkiende give, om nogen Ordens-Broder kunde have forseet sig imod disse Love og Stiftelser; Og Den, som saaledis anklagis, skal strax svare for sig, om han da er tilstæde, men hvis icke, indstævnis han til en vis Dag, og dømmis af Ordens-Herren i Brødrenis Overværelse efter hans Fortieniste.

26.

Sacris Congregationis festô in sacellô finitis, Ordinisq; sociis in destinatô congregatis Conclavi, Secretarius Domino Ordinis referat, si qvis Ordinis sociorum contra hasce leges & statuta aliqvid deliqverit, & is, qvi accusatur, si præsens sit, mox pro se respondeat, si verô absit, certus illi dicatur dies, qvô Ordinis Dominus coram sociis Ordinis illum pro meritis judicabit.

27.

Den Elefant eller Kiede, som nogen af Ordens-Herren værdiges med, maa icke forandris, sælgis, afhændigis, bortlaanis, pantsættis,

27.

Non licet Elephantem torqvemvé qvibus Ordinis Dominus aliqvem investivit, mutare, vendere, abalienare, commodare, oppignorare, in debiti

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

eller i Gields = Betaling udleggis, eller bortgivis til nogen, under hvad Forevending det være kand, enten af Nød eller anden Aarsag; Men skal altid blive hos Ridderne i god Forvaring, saa længe hand er i live.

solutionem alicui tradere, aut dono dare, pvocunq; demum prætextu id fiat, sive ob inopiam, sive alias ob causas, sed ab Eqvite, qvamdiu vivat, diligenter asservari debet.

28.

Ingen af Ordens = Herrens Undersaatter, som i denne ypperligste Ordens Selskab ere antagne, maa uden Ordens = Herrens Forlof tiene i nogen fremmed Krigshær, ey heller begive sig paa lange Reyser; Dog skal dem ey veigris Forlof dertil, naar de hos Ordens=Herren der om giøre deris allerunderdanigste Ansøgning, og hand deris Tieniste ey self behøver; Men Fremmede, som i denne ypperligste Ordens Selskab ere antagne, og ey ere Ordens=Herrens Undersaatter, maa tiene i Krig, dog ey imod Ordens=Herren self, uden alleeniste i de Tilfælde, som næste efterfølgende Artickel ommælder.

28.

Nulli Ordinis Domini subdito in Nobilissimi hujus Ordinis societatem elevato licet citra Ordinis Domini concessionem sub extraneò qvôqvam Principe militari, vel longinqva suscipere itinera; Permissionem autem ab Ordinis Dominò hummillimè flagitans repulsam non feret, nisi illius ministeriò ipse Ordinis Dominus indigeat; Extraneis verò in Nobilissimum hunc Ordinem Receptis, qvi Ordinis Domini Imperio non subsunt, ubicunq; velint, nisi contra ipsum Ordinis Dominum, exceptis tamen casibus Art: sepventi Recensendis, castra seqvi licitum esto.

29.

Skulde Ordens = Herren blive foraarsaget at paaføre en fremmed Potentat, hvis Undersat een eller fleere af Ordens = Brødrene kunde være, Krig og Feide, da maa saadan Ridder eller Riddere med ald Ræt forsvare deris Lands=Herre og Fædreneland, uden at sætte deris Ære og gode Tro i fare, eller at tilleggis det Van = Rygte, ligesom de skulde have handlet noget imod Ordens = Herren eller denne ypper=

29.

Si Ordinis Dominum Extraneo Principi, cujus unus pluresvé subditi ex Ordinis sociis sunt, bellum inferre contingat, tali Eqviti Epvitibusvé citra ullam honoris & fidei jacturam dedecorisvé famam, qvasi contra Ordinis Dominum aut Nobilissimi hujus Ordinis leges & statuta aliqvid deliqvissent, Dominum suum patriamq; defendere licet; si verò ejusmodi Eqvitis aut Eqvitum Dominus Ordinis Domino bellum in-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ligste Ordens Love og Stiftelser; Men, om saadan Ridders eller Ridderis Lands-Herre paafører Ordens-Herren Krig og Orlog, da skal Hand eller De undskylde sig for at gaae i saadant Tog, med mindre de dertil vorder nødte og tvungne af deris Lands-Herre; thi i saadan fald maa de følge med, dog med saa skiel, at deris Lands-Herre gaar med i egen Person, og at de give Ordens-Herren det betimeligen tilkiende under deris Haand og Segl.

ferat, ab hujusmodi expeditione supersedere debent, nisi a suô Dominô ad eam subeundam cogantur; Tali énim incidente casu, illius copiis inesse licet, ea tamen conditione, qvòd eorum Dominus in proprià personâ Castra seqvatur, ipsip; Ordinis Domino sub manibus suis & sigillis maturè id denuntient.

30.

Om det hænder sig, at Een eller flere Riddere hafde givet sig i Tieniste hos tvende fremmede Herrer, som hafde Feide med hin anden, og Een eller flere bleve fangne, da skal den eller de Riddere, som ere hos det Parti, af hvilket Ordens-Broderen blef fangen, giøre sit yderste for at faae hannem frj igien.

30.

Si unus, pluresvé Eqvites duorum Extraneorum Principum inter sese bella gerentium servittô detineantur, unusq; Eorum vel plures in hostium potestatem pervenitant, tum ille illivé Eqvites, qvi factioni Ordinis socium comprehendenti intersunt, omnem curam adhibere debent, ut libertati restituatur.

31.

Om det skulde hænde sig, at der kom nogen Tvist eller Ueenighed imellem tvende Riddere indbyrdis, som alleniste deris egne Personer angik, da skulle de Ordens-Brødre, som derom faae Kundskab, strax give Ordens-Herren det tilkiende, hvilcken da lader Parterne forbyde ald Egenraadighed, Og vil Ordens-Herren i de nærværende Ordens-Brødris Overværelse, forhøre begge Parters paastaaende, og sige dem imellem, med hvilcken Sigelse de skulle være tilfreds.

31.

Si inter duos Eqvites discordiam vel litem aliqvam horum tantùm personas concernentem Oriri contingat, Ordinis socii, qvibus Controversia innotuit, Ordinis Dominum hujus Rei certiorem mox facere debent, ut partibus Contrariis privatà vindictà interdicat, atq; coram præsentibus Ordinis sociis, utriusq; Rationibus auditis, inter eas decernat, cujus judiciô acqviescere tenentur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

32.

Saa maa ey nogen Ordens-Broder gaae i Duel imod sin Ordens-Broder, men, om hand af ham vorder forurettet, skal det givis Ordens-Herren tilkiende, som da vil skaffe en hver sin Fornøyelse.

32.

Nec ulli Ordinis socio cum aliô Ordinis sociô duellô congredi licet, sed injuriam passus coram Ordinis Dominô conqveratur, ut, illô Judice, satisfactionem Reportet.

33.

Ingen Ordens-Broder maa offentlig findis uden hans Ridder-Orden, eller derfor betale til de Fattige i Hillerød ved Frederichsborg Tive Ducater i Guld; Men legger hand den gandske af, og det ham overbevisis, at hand den ey over Aar og Dag haver baaret, da haver hand selv giort sig u-værdig, i dette ypperligste Ordens-Selskab længere at forblive, og skal af Ordenen forskydis.

33.

Nulli Ordinis socio absq; Ordinis Insigni publicè versari licet, sub viginti ducatorum auri, pauperibus Hillerodii prope Fridericoburgum solvendorum mulctâ; Si verò Ordinis Insigne penitus deponat, ut integrô annô illud non gestrasse constet, ab Ordinis societate Rejiciatur, utpote qvi Nobillissimô hôc Ordini ulterius includi semetipsum indignum fecit.

34.

Ingen, som er dømt fra sin Ære, Lif eller Gods, omendskiønt hand efter Dommen at lide, kunde vorde forskaanet, ey heller den, som uden bevißlig Overmagt og høyeste Tvang i noget Slag tog Flugten og forloed sine Folck og Post; Ey heller den, som er berygtet for nogen skammelig Gierning, skal tilladis at komme i denne ypperligste Orden; Og, dersom nogen, som allerede i Ordenen er antagen, noget sligt overbevisis, eller falder fra den Evangeliske til anden Religion, da skal hand strax af Ordenen forskydes.

34.

Nemo honore, vitâ, sel totis Rebus suis condemnatus, etiamsi post condemnationem pæna illi remitatur, in Nobilissimum hunc Ordinem admittetur, nec qvi citra evidentem vim summamq; necessitatem in alliqvô conflictu fugiens cohortem suam & stationem deseruit, nec qvi ob aliqvod infame scelus diffamatus est; Qvòd si qvem in Ordinem admissum horum qvædam commisisse, aut ab Evangelicà Religione ad alienam transiisse probetur, continuò ex Ordine rejiciatur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

35.

Naar en Ordens-Broder ved Ordens-Herren bliver befunden skyldig, og dømt til at miste Ridder-Orden, og han er Ordens-Herrens Undersaat og tilstæde, da skal Secretereren strax Ordenen fra hannem affordre, og hand være forpligtet, den uden nogen Modsigelse fra sig at levere, og ham derforuden i Ordens-Herrens Navn ved Secretereren anbefalis, den aldrig meer at bære; Men, er den skyldige Ordens-Broder Ordens-Herrens Undersaat, og ey tilstæde, eller og en fremmed Herris Undersat, og hans Brøst saaledis befindis, da skal ham tilskickis et aabet Bref under Ordenens Segl og Secretererens Haand, hvorudi skal være indført hans Forseelse, Dommen, Forbud, at maa bære Ordenen, og Befalning, at levere den fra sig til Ordens-Secretereren, Og, om hand det ey efterlever, da skal hand af Ordens-Herren dertil tvingis ved saadanne Middeler, som der til kand fornøden eragtis.

35.

Si qvis inter Ordinis socios alicujus Criminis ab Ordinis Dominô reus judicetur, damnatusq; ab Ordine excludatur, tunc Secretarius Insigne Ordinis à Criminosô, si subditus est, & de ipsô præsenti sententia dicta est, mox exigere debet, citra omnem contradictionem ab illô sibi tradendum, eumq; insuper Ordinis Domini nomine prohibere memoratum Insigne post hæc gestare; si verò Reus Ordinis Domini subditus & absens in jus vocetur, aut, si extranei Domini subditus sit, tunc illi per patentes literas Ordinis Sigillô & Secretarii manu munitas criminis, cujus accusatur, summa, posthæc sententia Judicis, ut & interdictum de gestandô Ordinis Insigni, deniq; mandatum de illô Ordinis Secretario remittendô significetur; his si parere noluerit, Ordinis Dominus convenientia inveniet Remedia, qvibus ad obtemperandum cogi possit.

36.

Naar nogen Ordens-Broder vorder forskudt af Ordenen, da skal hans Vaaben borttagis fra hans Stade i Ordens-Capellet, og i Ridder-Bogen Dagen og Aaret, naar hand blef forskudt, antegnis, Saa vel som og i Ordens-Protocollen indføris Aarsagen, hvorfor saadant skeede.

36.

Ordinis sociô aliqvô ex Ordine Rejectô, Insignia illius à locô suô removeantur, diesq; & annus, qvô Rejectus est, Matriculæ Eqvitum, ut & causa diminutionis Protocollo Ordinis inscribantur.

37.

Naar nogen Ordens-Broder er ved Døden afgangen, da skal ilige-

37.

Mortuô aliqvô Ordinis sociô, Insignia illius similiter à sede ejus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

maade hans Vaaben tagis bort fra hans Stade og henstillis paa det der til forordnede Stæd.

auferri debent & destinato loco deinde suspendi.

38.

Naar nogen Ordens-Broder døer, da skulle hans Arvinger være forpligtede, inden Tre Maaneder der efter at give Ordens-Secretereren samme Ridders Død tilkiende, og tillige indsende hannem Ordenen og Ordens-Statuterne, saavelsom og Ordens-Kieden, om hand den af Ordens-Herren haver bekommet, og derfor annamme hans Qvittering, hvorimod de skulle være befriede for, videre dertil at svare; Skulde det hænde sig, at Ordenen var forkommen, da bør samme Arvinger en anden lige saa god igien at forskaffe; Men, dersom Ridderen er død udi Krigen, eller ved nogen ulyckelig Hændelse, saa at Ordenen tilligemed hans Person er bortkommet, da skulle Arvingerne være frj for, dertil at svare.

38.

Ordinis sociô aliqvô decedente, hæredes illius intra trium mensium decursum Ordinis Secretarium de morte ejus certiorem facere, simulq; ipsi Insigne & statuta Ordinis, nec non Torqvem, si eundem ab Ordinis Dominô Eqves prædictus acceperat, remittere debent, recepta eius apochâ, qvâ in posterum legitimè se tueri poterunt; si fortè contingat, ut insigne Ordinis desideretur, aliud huic par restituere tenentur; sin verò in bellô aliôve infortunatô casu Eqves obierit, unáqve cum eô Insigne Ordinis aelatum fuerit, omni ejus ulteriori restitutione liberati sunto.

39.

Naar nogen Ridder ved Døden afgaaer, skal Ridder-Ordenen leggis paa en rød Fløyels Pude oven paa Liig-Kisten, saa længe Liget staar i Huset, og siden udi Lig-Begængelsen (saa fremt den med offentlig Ceremonie forrettis) af en der til forordned Marskalk, paa fornæfnte Pude til den Afdødis Ære, for Liiget bæris; Næst efter Marskalken gaar Ordenens-Betiente, og efter dem skulle alle Ordens-Brødrene, som ere tilstæde, følge; Og maae

39.

Mortuô aliqvô Eqvite, Insigne Ordinis rubrum super pulvillum è sericô villosô factum, arcæ funereæ, dum in ædibus detinetus, imponi, posteaq; in exseqviis (si publicis Ceremoniis peragantur) per unum ad id distinatum Mareschallum ante funus in demortui gloriam ferri debet; Mareschallum istum proximè seqvantur Ordinis Ministri, atq, post hos Osdinis socii; qvotqvot adsunt; Ipsorum autem Eqvitum cospora talibus Ceremoniis sepelire licet, qva-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

i det øfrige Ridderne for deris egne Personer begravis med saadanne Ceremonier, som deris efterlatte Arvinger self eragte, til den Afdødis Ære at kunne geraade.

les demortuorum honori justos Cognati arbitrantur superstites.

40.

Der skal være en Ceremonie-Mester og en Secreterer af Ordenen, til hvilcke Bestilliger skulle antagis saadanne Personer, som til Skiold og Vaaben ere berettigede; Og, naar de samme Bestillinger tiltræde, givis dennem af Ordens-Herren et sært Ordens-Tegn, hvilcket de, saa længe de ere Ordens-Betiente, dagligen skulle bære udi et hvit Baand med røde Kanter, hængendis fra et af Knap-Hullene for paa Brystet; Derforuden i alle ordenens Samqvemme bære de den Ridderlige Dragt af Dannebrog, og paa Hattene trende radder hvide Fejre.

40.

Unum esse volumus Ceremoniarum Magistrum, & unum Secretarium Ordinis, qvibus Ministeriis non adhibendi sunt alii, qvàm qvi Insignibus gentilitiis dotati sunt; Qvando autem Officia hæc ingrediuntur, certum iis ab Ordinis Dominô confertur signum Ordinis, qvod, dum Ordinis Ministri sunt, ab albâ fasciâ rubris oris circumdatâ uniq; ex globulorum tuuicæ foraminibus alligatâ in mediô pectoris pendulum qvotidie gestabunt; In omni præterea Ordinis Congregatione Eqvestrem Ordinis Dannebrogici habitum, cum pileô triplici plumarum albarum serie ornatô induti sunto.

41.

Ceremoni-Mesterens Embede skal være, naar nogen med offentlig Ceremonie skal gioris til Ridder, saa vel som til den Aarlige Forsamlings Høytjd, at have Omsorg for, at alting paa behørige stæder bliver vel tillavet; Til hvilcken Ende hannem en rigtig Gienpart af disse Statuter, saa velsom af Ordens-Ceremonialet, under Ordenens Segl og af Secretereren paategnet, skal meddelis.

41.

Ceremoniarum Magistri Officium erit, qvando publicâ qvis Ceremoniâ Éqves creatur, ut & Anniversariô Congregationis festô, curam gerere, ut debitis in locis omnia rité præparata sint; Qvem in finem, justum horum statutorum, nec non Ceremonialis hujusce Ordinis Ritus Apographum Ordinis Sigillô & Secretarii subscriptione roboratum illi communicabitur.

42.

Ordens-Secretererens Forretning skal være, at udfærdige og parafere

42.

Secretarii Ordinis Officium erit, patentes Literas, qvæ ab Ordinis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

det Ridder-Bref, som Ridderne af Ordens-Herren vorder meddeelt; Item, at holde en egen Ridder-Bog, udi hvilken skal indføris en hver Ridders Nafn og Titel, til hvad Tid han er annammet i Ordenen; Der efter hans Vaaben med sine rette Farver afmalet; med hosføyede Tancke-Sprog, saa vel som og foromrørte Ridder-Bref; Og, naar Ridderen enten ved Døden afgaar, eller af Ordenen vorder forskudt, skal hand det iligemaade i samme Ridder-Bog antegne.

Dominô Eqviti donantur, expedire & in margine subsignare; præterea Eqvestrem habebit Matriculam, cui Eqvitis Uniuscujusq; nomen, titulum, & tempus, pvô in Ordinem receptus est, inscribere, deinde insignia illius Gentilitia vivis suis coloribus depicta cum symbolô adjunctô, nec non prædictas Literas patentes inserere debet; Et, cùm è vitâ Eqvitum qvis excedit, aut Ordine privatur, hoc itidem eâdem in Matriculâ annotabit.

43.

Hand skal og holde en Ordens-Protocol, udi hvilken hand skal indføre, naar nogen i Ordenen antagis, om det skeer med Ceremonie, eller paa hvad Maade; Hvor mange Ordens-Brødre til hver Forsamlings-Høytid møde, og hvor mange hvad Forfald; Om nogen Ridder for noget usømmeligt bliver beskyldet, hvad der udi af Ordens-Herren vorder kiendt, og alt hvis ellers Ordenen angaaende handlis og foretagis; Denne Protocol, saa vel som Ridder-Bogen, skal hand holde i god Forvaring, og, naar de ere fuldskrefne, i Ordens-Herrens Archiv indlevere, hvor de til ævig Hukommelse skulle giemmis.

43.

Erit etiam ipsi certum Ordinis Protocollum, in qvô aunotabit, qvô qvisq; tempore in Ordinem receptus sit, utrum Ceremoniis factum sit illud, nec ne; Qvot Ordinis socii anniversariô Congregationis festô comparuerint, qvotq; legitimè excusati fuerint; si qvis Eqvitum ob indecens aliqvod factum accusatus sit, qvalem in istâ causâ Ordinis Dominus sententiam tulerit; Aliaq; hujusmodi omnia Ordinem concernentia; Protocollum hoc, æqvè ac Eqvestrem illam Matriculam, accuratè custodire debet, &, qvando completi erunt hi libri, Ordinis Domini Archivis eos inferet, ut in memoriam perpetuam reserventur.

44.

Naar nogen i denne ypperligste Ordens Selskab antagis, da skal hand erindre hannem om, at betænce de Fattige i Hillerød ved Frederichsborg, efter egen generositet;

44.

Unumqvemq;, qvi in Nobilissimum hunc Ordinem cooptatur, admonebit ut pauporum Hillerodii prope Fridericoburgum, secundum propriam generositatem memor sit; Qvæq; ipsi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Og hvis hannem til den ende bliver tilstillet, skal hand til de Fattigis Forstandere der sammesteds imod deris Qvittering overlevere.

hunc in finem traditur Eleemosyna, Curatoribus pauperum ejusdem loci, receptâ eorum apochâ, reddat.

45.

Hand skal og, naar nogen i dette ypperligste Ordens-Selskab bliver antaget, have Omsorg for, at hans Vaaben og Symbolum bliver indleveret og ophængt over hans Stade i Ordens-Capellet; Dernest overlevere hannem en rigtig Gienpart af disse Statuter, paraferet og under Ordenens Segl; Og, naar nogen Ordens-Broder, enten ved Døden afgaar, eller af Ordenen vorder forskudt, skal hand forrette hvis den 35. 36. 37. og 38 Artickel omtaler.

45.

Erit qvoq; ipsi Curæ, cùm in Nobilissimam hujus Ordinis societatem intromittitur aliqvis, ut Insignia ejus gentilitia & Symbolum extradantur ac super sedem ejus in facellô Ordinis suspendantur; Horum præterea statutorum apographum Sigillô Ordinis & subscriptione suâ Roboratum exhebebit Eqviti; &, sociorum Ordinis cùm vel vitâ vel dignitate privatus fuerit aliqvis, secundum ea, qvæ Articulô 35tô. 36tô. 37mô. ac 38vô. continentur, agere debet.

46.

Skulde det hende sig, at nogen Ordens-Broder forsaae sig imod disse Love, da skal hand det paa Forsamlingens Høytid for Ordens-Herren andrage, efter den foregaaende 26 Artickels videre Formeldning; Og skulde der falde nogen Tvist for imellem Ridderne indbyrdis, skal hand ogsaa fliitig erkyndige sig der om, og give Ordens-Herren det tilkiende, at derom kand gioris ald fornøden Anordning.

46.

Si fortè ex Ordinis sociis aliqvis contra hasce Leges deliqverit, Congregationis festô hoc Ordinis Domino, secundum ea, qvæ Art: 26tô. habentur, refereret; discordiam verò inter Eqvites si enasci contingat, totum Controversiæ statum studiosè indagare Ordinisq; Domino indicare debet, ut de singulis competenter statui possit.

47.

De Ordener, som hannem efter de afdøde Riddere blive tilstillede, skal hand til Ordens-Herren igien

47.

Insignia Ordinis, qvæ ipsi post mortem Eqvitum traduntur, Ordinis Domino restituet, ac pro

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

indlevere, hvor imod hannem Aarligen for saa mange, som det Aar ere indkomme, Qvittering meddelis.

restitutis quotannis apocha ipsi communicabitur.

48.

Der skulle og være tvende Herolder af Ordenen, som udi deris Herolds-Dragt skulle være tilstæde, naar nogen med offentlig Ceremonie skal giøris til Ridder, saavelsom og ved den Aarlige Forsamlings Høytid, og naar dem ellers anbefalis, til Ordenens Forretninger; Og da bære de udi Hænderne hver et forgyldt Scepter, og paa Hattene røde Fejre.

48.

Ordinis Præcones binos esse volumus, qvi, cùm publicâ aliqvis Ceremoniâ Eqves constituitur, nec non anniversariô Congregationis festô, qvotiesq; alia Ordinis negotia ipsis injunguntur, in habitu præconibus consvetô comparere debent, deaurata sceptra manibus gestantes pileosq; rubris plumis ornatos induti.

49.

Konger, Kurførster og Førstelige Personer kunde annammis i denne ypperligste Orden, uden at være forpligtet til at rette dem efter nogen af disse Artickler; men Ordens-Herren formoder, at de ville holde got Venskab og Fortroelighed med hannem, handthæve den Evangeliske Religion, og lade dennem denne ypperligste Ordens Værdighed være angelegen.

49.

Reges, Electores & Principes sine ullâ prædictos Articulos observandi necessitate in Nobilissimi hujus Ordinis societatem admitti possuut, cùm speret Ordinis Dominus, eos benevolè tantùm fidaq; amicitiâ secum acturos, Evangelicam Religionem defensuros, atq; Nobilissimi hujus Ordinis dignitatem curaturos.

50.

Skal Originalen af disse Statuter med Ordenens Segl under, forvaris udi Ordens-Herrens, Kongen af Dannmarck og Norge, hans Archiv, som sig haver forbeholdet dem efter Tidernis Leylighed at forandre og forbedre, naar hand det godt befinder. Givet paa Vort Slot Kiøbenhafn den første Decembris Aar efter Christi Fødsel, et Tusind,

50.

Horum Articulorum Autographum Ordinis Sigillô munitum in Ordinis Domini, Daniæ & Norvegiæ Regis, Archivis asservari volumus, eumq; secundum temporum circumstantias illos pro arbitriô immutandi & adaugendi potestatem habere. Datum in Arce nôstrâ Regiâ Hafniæ, Kalendis Decembris, Annô Christi Millesimô, sexcentesimô, Nonage-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ser Hundrede, Halffemtesindstyve og Tre, Voris Regierings Fierde og Tyvende.

simô Tertiô, Regni Nostri Vigesimo Qvartô.

Under Vort Kongl. Haand og Ordens-Segl

Sub Manu Nostrâ Regiâ Ordinisq; Sigillô

Christian. **Christian.**

Von der in den königlichen Statuten § 2 verordeten Zahl „Dreißig" ist man indeß unter den folgenden Regenten abgewichen, so wie man denn auch Personen, die sich nicht zu der lutherischen Glaubenslehre bekannten, gleichwol den Elephantenorden verliehen hat.

Und somit schließe ich denn diese geschichtliche Abhandlung über einen Orden meines Vaterlandes, dessen erste Spuren freilich tief im Herzen des Alterthums liegen, der aber, so lange er als Ritterorden bestand, an Glanz, Ansehen und Erhabenheit seines Gleichen kaum zählt.

Zur besseren und deutlicheren Ansicht habe ich dieser Abhandlung acht Abdrücke angeschlossen, welche der geneigte Leser gehörigen Orts vergleichen wolle.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf